

Nieuwe Pekela, Molenstraat G58
(Gemeente Pekela, Gr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek
Steekproefrapport 2012-07/08Z

*Nieuwe Pekela, Molenstraat G58
(Gemeente Pekela, Gr.)
Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht van de heer G.J. Smit

Steekproefrapport 2012-07/08Z definitieve versie
ISSN 1871-269X

auteur: drs. J.M.G. Bongers (fysisch geograaf)
autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.2

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, 2 augustus 2012

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn &
Laan van Chartreuse 174, 3552 EZ Utrecht

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteekproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteekproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	4
2.1 Bronnen.....	4
2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04).....	4
2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04).....	5
2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03).....	6
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05).....	8
3. Veldonderzoek.....	9
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01).....	9
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03).....	10
4. Conclusies en advies.....	11

Literatuurlijst

- Appendix:
- Archeologische periodes
 - Archeologische kaart
 - Boorstaten
 - Laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande bouw van een werktuigenberging is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Molenstraat G58 te Nieuwe Pekela, gemeente Pekela, provincie Groningen. Voor de bouw zijn bodemingrepen nodig die eventueel aanwezige archeologische resten kunnen aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureau- en een veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie. Bij het veldonderzoek zijn zes boringen geplaatst om de gaafheid van de bodem te bepalen (verkennende fase) en om te zoeken naar archeologische indicatoren (karterende fase).

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied in veenkoloniaal gebied ligt. De regio raakte tijdens het midden-neolithicum overwoekerd door een veenmoeras. Omstreeks de 18^e eeuw werd het verveend ten behoeve van de produktie van turf. Binnen een halve kilometer afstand zijn geen archeologische waarden gemeld. Uit het veldonderzoek blijkt dat in het gebied enige bodemvorming is opgetreden wat wijst op droge condities voorafgaand aan de veenvorming. Het bodemprofiel is goed bewaard gebleven, waardoor eventueel aanwezige archeologische grondsporen ook nog in goede staat kunnen verkeren. Echter het onderzoek heeft geen vondsten zoals bewerkt vuursteen of houtskool opgeleverd. Aanwijzingen voor archeologische resten op het terrein zijn er daardoor niet. Het advies luidt om geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01)

In opdracht van de heer G.J. Smit is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Molenstraat G58 te Nieuwe Pekela, gemeente Pekela, provincie Groningen. De aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van een werktuigenberging. Hiervoor zal een fundering worden aangelegd op het gele zand. Voor de stroomvoorziening zal een kabel vanaf de naast gelegen schuur worden ingegraven. De hiervoor benodigde bodemingrepen kunnen eventueel aanwezige archeologische resten aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Figuur 1: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58 op een uitsnede van de topografische kaart 1:25.000. Het geplangebied is het rode vlak binnen de cirkel.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is

bepaald wat de gaafheid van de bodem is (verkennende fase) en is gezocht naar naar archeologische indicatoren (karterende fase).

1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02)

De Molenstraat G58 ligt in het zuidelijke deel van het lintdorp Nieuwe Pekela. Nog verder zuidelijk volgt Boven Pekela. Het bewoningslint volgt het Pekelderhoofddiep (ook wel zonder eerste letter d geschreven) dat op zeventig meter afstand lag (zie Figuur 1). Het plangebied ligt oostelijk van het erf waarop verder een boerderij en twee schuren staan. Tijdens het onderzoek was het terrein in gebruik als akker waarop aardappels stonden (zie Figuur 2). Volgens de gegevens van het Kabels en Leidingen InformatieCentrum (KLIC) lopen er geen leidingen door het terrein.

Figuur 2: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: Foto genomen in noordwestelijke richting. Links zijn de boerderij en een al bestaande schuur zichtbaar. Op de achtergrond staan andere gebouwen van het bewoningslint langs het Pekelderhoofddiep.

Tabel 1: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: administratieve gegevens

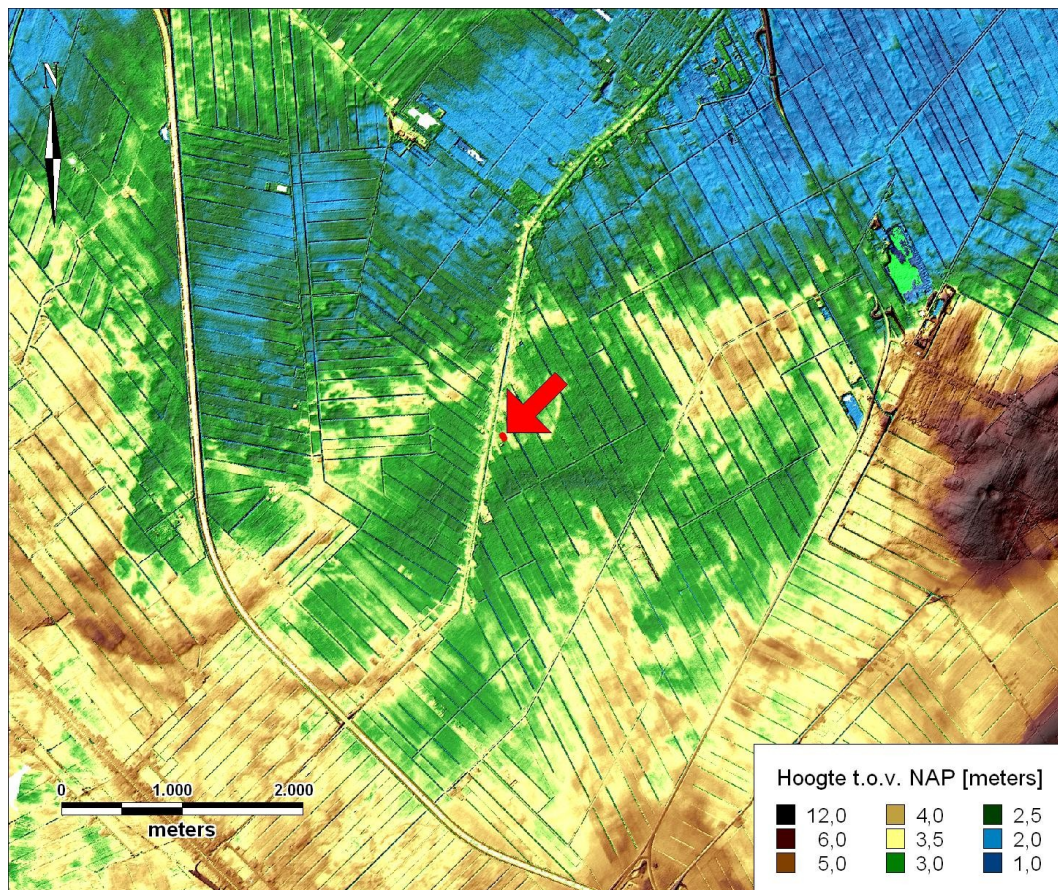
provincie:	Groningen
gemeente:	Pekela
plaats:	Nieuwe Pekela
toponiem:	Molenstraat G58
bevoegd gezag:	gemeente Pekela
opdrachtgever:	de heer G.J. Smit
oppervlakte:	0,1 hectare
hoogte:	4 meter + NAP
grenscoördinaten:	noord: 259,285 / 563,548 west: 259,267 / 563,540 oost: 259,305 / 563,513 zuid: 259,287 / 563,503
kaartblad:	12F
onderzoeksmeldingsnr:	52934
uitvoeringsperiode:	31 juli 2012
onderzoeksdiepte:	100 centimeter
fase onderzoek:	bureauonderzoek en veldonderzoek verkennende en karterende fase
status rapport:	definitief
beheer documentatie:	De Steekproef bv, Provincie Groningen, E-depot RCE en Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

De gebruikte bronnen voor dit onderzoek zijn opgenomen in een literatuurlijst aan het einde van dit rapport. Voor de paragraaf over archeologie is ARCHIS geraadpleegd. Dit is het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze dienst is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarmee de archeologische kaart uit de appendix is gemaakt en waarin ook aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden. Voor de paragraaf over de historische geografie is onder meer gebruik gemaakt van watwaswaar.nl. Hierop zijn historische kaarten in te zien.

2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04)

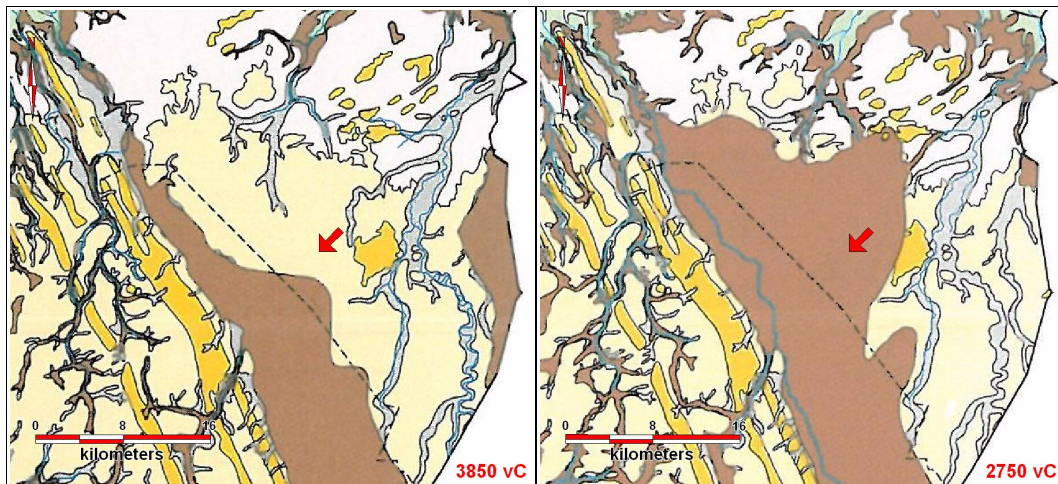

Figuur 3: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: Hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland. Het plangebied is de rode stip die wordt aangewezen door de pijl.

Op de geomorfologische kaart maakt het plangebied deel uit van een uitgestrekte veenkoloniale ontginningsvlakte (2M45). Echter de nabije omgeving van het plangebied kent wel geringe hoogteverschillen in de orde van één meter grootte (zie Figuur 3). Het plangebied lijkt op een iets hoger gelegen deel te liggen.

Volgens paleogeografische reconstructies uit de Atlas van Nederland in het Holocoon raakt het plangebied tussen 3850 en 2750 vC (tijdens het midden-neolithicum) overwoekerd door veenmoeras dat vanuit het zuidwestelijk gelegen Hunzedal opruikt (zie Figuur 4). Het veen blijft totdat het wordt gewonnen ten behoeve van de productie van turf (zie Paragraaf 2.4).

Op de bodemkaart worden de hoogste delen in de regio weergegeven als podzolgronden en de laagste delen als moerige gronden. Het plangebied hoort tot de tweede groep. Het is gekarteerd als moerige eerdgrond met een veenkoloniaal dek en een moerige tussenlaag op zand (iWz). Het grondwater heeft er een gemiddeld hoogste stand van minder dan 40 centimeter beneden maaiveld en een gemiddeld laagste stand van 80 tot 120 centimeter (grondwatertrap III).

Figuur 4: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: uitsnede van paleogeografische reconstructies. De pijl geeft de plek van het plangebied aan. Op de kaart van 3850 vC maakt het plangebied deel uit van een dekzandgebied (lichtgeel), op de kaart van 2750 vC is het overwoekerd door een veengebied (bruin).

2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04)

Binnen een halve kilometer rondom het plangebied zijn geen archeologische waarden gemeld (zie Appendix Archeologische Kaart). Vondsten op grotere afstand betreffen stukken (bewerkt) vuursteen uit het mesolithicum oftewel de midden-steentijd (zie Tabel 2). Vergelijking met de hoogtekarte (Figuur 3) leert dat de vondsten afkomstig zijn van de zandkoppen in de regio.

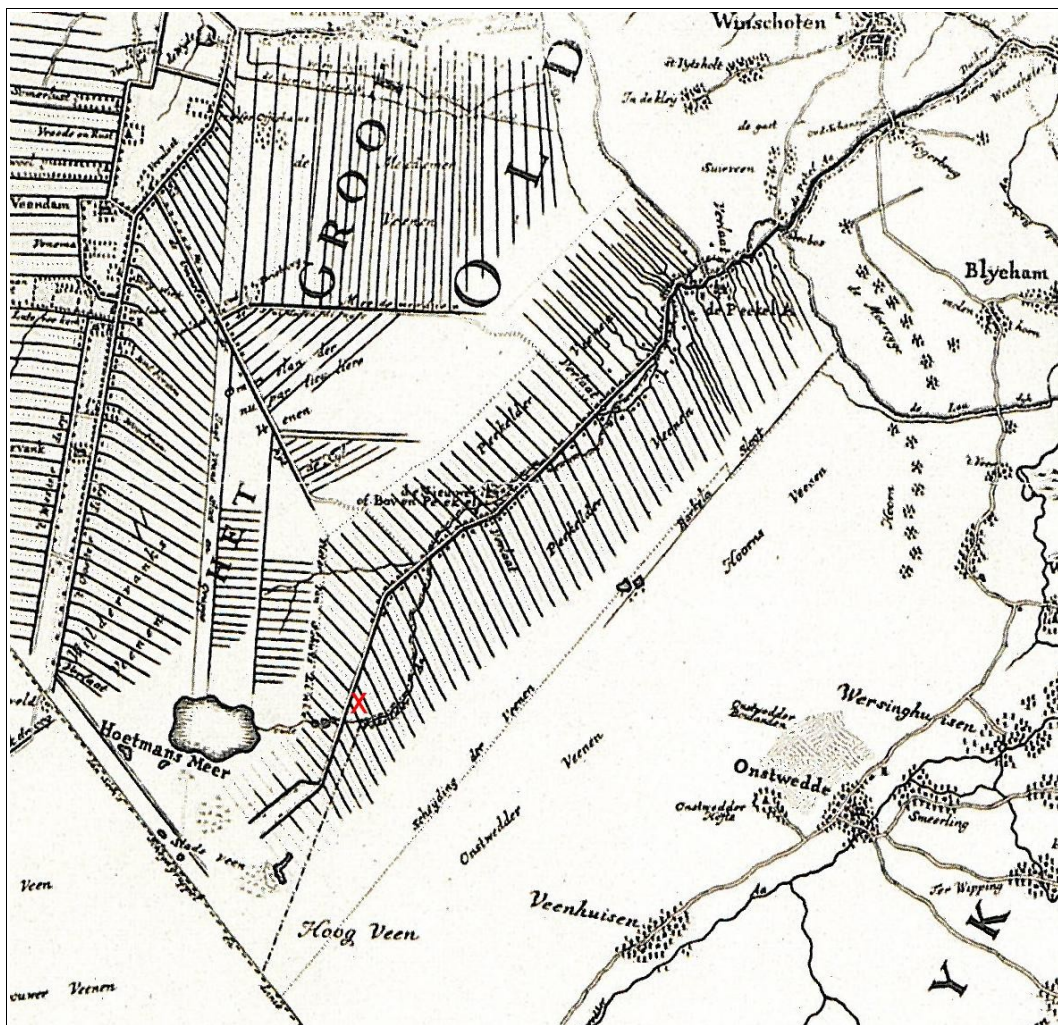
Tabel 2: Archeologische waarden in de omgeving van Nieuwe Pekela, Molenstraat G58. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart.

CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
monumenten			
7200 (12F-008)	258,218 / 565,013	mesolithicum	nederzetting
7282 (12F-031)	258,027 / 564,715	mesolithicum	nederzetting
7286 (13A-003)	260,114 / 562,765	mesolithicum	nederzetting
7312 (13A-030)	260,363 / 562,703	mesolithicum - neolithicum	nederzetting
waarnemingen			
16664 (12FZ-7)	258,300 / 564,940	mesolithicum	bewerkt vuursteen
16667 (13AZ-39)	260,350 / 562,650	mesolithicum	geroellkeule
16669 (13AZ-40)	260,050 / 562,900	mesolithicum	bewerkt vuursteen
16670 (13AZ-41)	261,050 / 564,380	mesolithicum	vuursteen
16674 (13AZ-43)	261,030 / 564,120	mesolithicum	vuursteen
16676 (13AZ-44)	260,420 / 564,500	mesolithicum	vuursteen
18297 (12FZ-47)	258,050 / 564,720	mesolithicum	vuursteen
44869 (13CN-53)	260,125 / 562,275	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 2 kernen, 1 brok, 1 spits
44870 (13AZ-106)	260,887 / 563,737	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 3 afslagen, 1 kling, 2 afval, 1 schrabber

2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03)

Nieuwe Pekela ligt ter plaatse van het voormalige Bourtangerveen. Door dit veenmoeras stroomde de rivier Pekel A. De rivier ontsprong zuidwestelijk van het plangebied in de omgeving van het Hoetmansmeer (zie Figuur 5). Het water stroomde noordoostwaarts waar het uitkwam in de Westerwolder Aa en verder stroomde naar de Dollard. Om het veenmoeras te ontginnen werd in 1637 het Pekelderhoofddiep gegraven waar de Molenstraat aan ligt (bron: toelichting bodemkaart). Dit kanaal werd aangelegd langs de Pekel A (zie Figuur 5). Ter hoogte van het plangebied kwam het kanaal echter honderden meters westelijk van de rivier. Op de Beckeringhkaart uit 1781 was men bezig met vervening / turfwinning in de omgeving van het plangebied (zie Figuur 5). Op de kadasterkaart van 1811-1832 (niet afgebeeld) was de vervening vanaf

het Pekelderhoofddiep gezien al verder doorgedrongen in het veenmoeras. Op deze kaart wordt de omgeving van het Pekelderhoofddiep als cultuurgrond weergegeven. Het plangebied wordt als akker aangeduid. De bebouwing op het erf van het plangebied is dan nog niet aanwezig. Op een kaart uit 1852 (niet afgebeeld) wordt wel een gebouw weergegeven. In 1900 is hierachter een bijgebouw aanwezig (zie Figuur 6). Het plangebied maakt dan deel uit van het erf. Tijdens de jaren '60 of '70 van de 20^e eeuw worden de korte dwarssloten tussen de wijken gedempt.

Figuur 5: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: uitsnede van de Beckeringhkaart uit 1781. De lokatie van het plangebied is met een rood kruis aangegeven. Vanuit het Pekelderhoofddiep werden wijken (brede dwarssloten) aangelegd en werd turf gewonnen.

Figuur 6: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: uitsnede van een topografische kaart uit 1900. Het plangebied is rood omlijnd.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05)

Plangebied Molenstraat G58 ligt in veenkoloniaal gebied. Vanaf het midden-neolithicum raakte de regio overwoekerd door veenmoeras. Archeologische waarden in de regio betreffen stukken bewerkt vuursteen uit het mesolithicum. Ook in het plangebied kan bewerkt vuursteen gevonden worden. Binnen een halve kilometer afstand zijn geen meldingen van vondsten bekend. Omstreeks de 18^e eeuw werd de regio verveend. Na deze turfwinning werd het gebied geschikt gemaakt als landbouwgrond. Hierbij kan de top van het dekzand zijn aangetast en kunnen archeologische resten zijn verstoord.

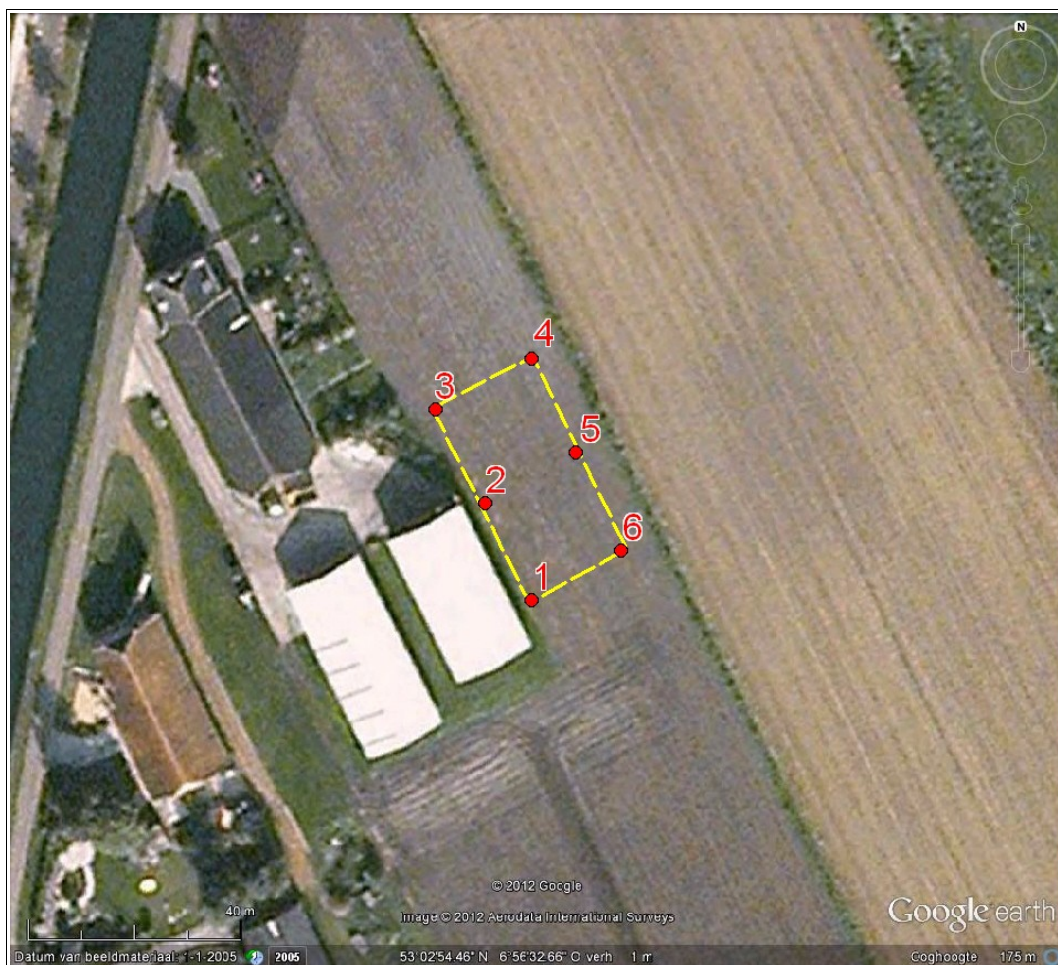
Tabel 3: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: specificatie archeologische verwachting.

datering:	mesolithicum
complex:	kampement
omvang:	onbekend
diepteligging:	onder de bouwvoor en mogelijk onder restveen
locatie:	op zandkoppen
prospectiekenmerken:	vuursteen, houtskool
mogelijke verstoringen:	ploegen, egalisatie

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01)

Bij het veldonderzoek zijn de verkennende en de karterende fase gecombineerd uitgevoerd. Dat betekent dat zowel de bodemopbouw is vastgesteld (verkennende fase) als is gezocht naar archeologische indicatoren (karterende fase). Het veldonderzoek is uitgevoerd op 31 juli 2012. Er zijn zes boringen verricht (zie Figuur 7). De boringen zijn gedaan op onderlinge afstanden van twintig meter. De gemiddelde boordichtheid bedraagt zestig boringen per hectare.

Figuur 7: Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: boorpuntenkaart. De gele contour geeft de plek van de te bouwen schuur weer. De genummerde punten zijn de lokaties van de zes boringen.

De boringen zijn gedaan met een edelmanboor van twaalf centimeter doorsnede. De opgeboorde grond is onderzocht door het laagsgewijs af te snijden in de boorkop. Daarnaast is het doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren door het te zeven op een zeef met mazen van vier millimeter. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. De resultaten van de boringen staan in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen. Van de boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. De hoogtes van de boringen zijn bepaald met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Er is geen veldkartering uitgevoerd. De vondstzichtbaarheid was slecht door aardappelplanten (zie Figuur 2).

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03)

In het plangebied aan de Molenstraat G58 is vooral zand aangeboord. In de ondergrond betreft het gelaagd zand met iets lemige niveaus daarin en een lichte bijmenging van fijn grind. Het betreft zogenaamd oud dekzand dat is afgezet door de wind tijdens de koudste fase van de laatste ijstijd. Bovenin dit pakket ligt een leemlaag op een diepte van circa 0,85 meter beneden maaiveld. De vastgestelde dikte van deze leemlaag varieert tussen 2 en 12 centimeter. Op het oude dekzand ligt enkele decimeters beter gesorteerd, matig fijn zand. Het betreft jong dekzand dat is afgezet aan het einde van de laatste ijstijd. Na de ijstijd in de warme periode waarin we nu leven is hierop een veenpakket gegroeid (zie Paragraaf 2.2). Bij boringen 2 en 3 is hiervan nog een intacte veenlaag bewaard gebleven van respectievelijk 5 en 10 centimeter dikte (zie Appendix Boorstaten). De bovenste laag betreft enkele decimeters opgebracht zand waarin een bouwvoor is ontstaan. De meeste grond is opgebracht in het zuidwesten van het terrein dat van nature het laagste deel was.

In het zand is bodemvorming opgetreden in de vorm van podzolering. Helemaal bovenin is het zand iets donkerder gekleurd door humeuze aanrijking (A-horizont). Daaronder volgt een lichtgrijze laag waarin humus is uitgespoeld (E-horizont) en een lichtbruine laag waarin humus is ingespoeld (B-horizont). De mate van bodemvorming is echter onvoldoende om te kunnen spreken van een podzolgrond. De bodemvorming wijst op droge periodes voorafgaand aan de vernatting die leidde tot veenvorming. De top van het zand is algemeen goed bewaard gebleven.

Gezien de gaafheid van de bodem kunnen eventueel aanwezige archeologische grondsporen zoals van mesolithische haardkuilen ook in goede staat verkeren. Echter aanwijzingen voor dergelijke resten heeft het onderzoek niet opgeleverd, aangezien er geen indicatoren zijn gevonden zoals houtskool of bewerkt vuursteen.

4. Conclusies en advies

belangrijkste resultaten

Plangebied Molenstraat G58 te Nieuwe Pekela ligt in veenkoloniaal gebied. Tijdens het midden-neolithicum vernatte de regio zo sterk dat een veenmoeras ontstond. Het gebied werd verveend omstreeks de 18^e eeuw. Binnen een halve kilometer omtrek zijn geen archeologische waarden gemeld.

In het zand is enige bodemvorming opgetreden. Dit wijst op periodes met droge condities voorafgaand aan de veenontwikkeling. De top van het zand is goed bewaard gebleven. Het onderzoek heeft geen vondsten opgeleverd zoals bewerkt vuursteen of houtskool.

archeologisch verwachtingsmodel

Het archeologisch verwachtingsmodel zoals geformuleerd in Paragraaf 2.5 kan worden aangepast. Archeologische grondsporen zoals van haardkuilen kunnen in goede staat verkeren door de gaafheid van de bodem. Echter aangezien het onderzoek geen indicatoren heeft opgeleverd, is de aanwezigheid van archeologische resten niet aangetoond.

advies

Aangezien het onderzoek geen archeologische indicatoren heeft opgeleverd en aangezien uit de nabije omgeving geen archeologische vondsten bekend zijn, adviseren wij om geen nader archeologisch onderzoek uit te voeren. Indien bij toekomstige graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dan dient hiervan direct melding te worden gemaakt conform de Monumentenwet 1988, artikel 53. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Pekela en bij Libau dat de gemeente op archeologisch gebied ondersteunt: 050-3126545.

Literatuurlijst

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3. J.H.A. Bosch, 7 maart 2005.

Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en Bewoning vanaf de Laatste IJstijd tot nu. P.C. Vos, J. Bazelmans, H.J.T. Weerts en M.J. van der Meulen. Amsterdam 2011.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 12 Oost, Assen. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1977.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Geomorfologische Kaart van Nederland, 1:50.000. Stichting voor Bodemkartering Wageningen en Rijks Geologische Dienst Haarlem. via ARCHIS

Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000. 2 Noord Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990

Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland 1773-1794. H.J. Versfelt. Heveskes Uitgevers. Groningen, 2003.

Huguenin, de Atlas van. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers. Groningen/Veendam, 2005.

Kadata via www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.2. www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, mei 2010.

Www.WatWasWaar.nl

Appendix

Nieuwe Pekela, Molenstraat G58

- Archeologische periodes
- Archeologische kaart
- Boorstaten
- Laagbeschrijvingen boringen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

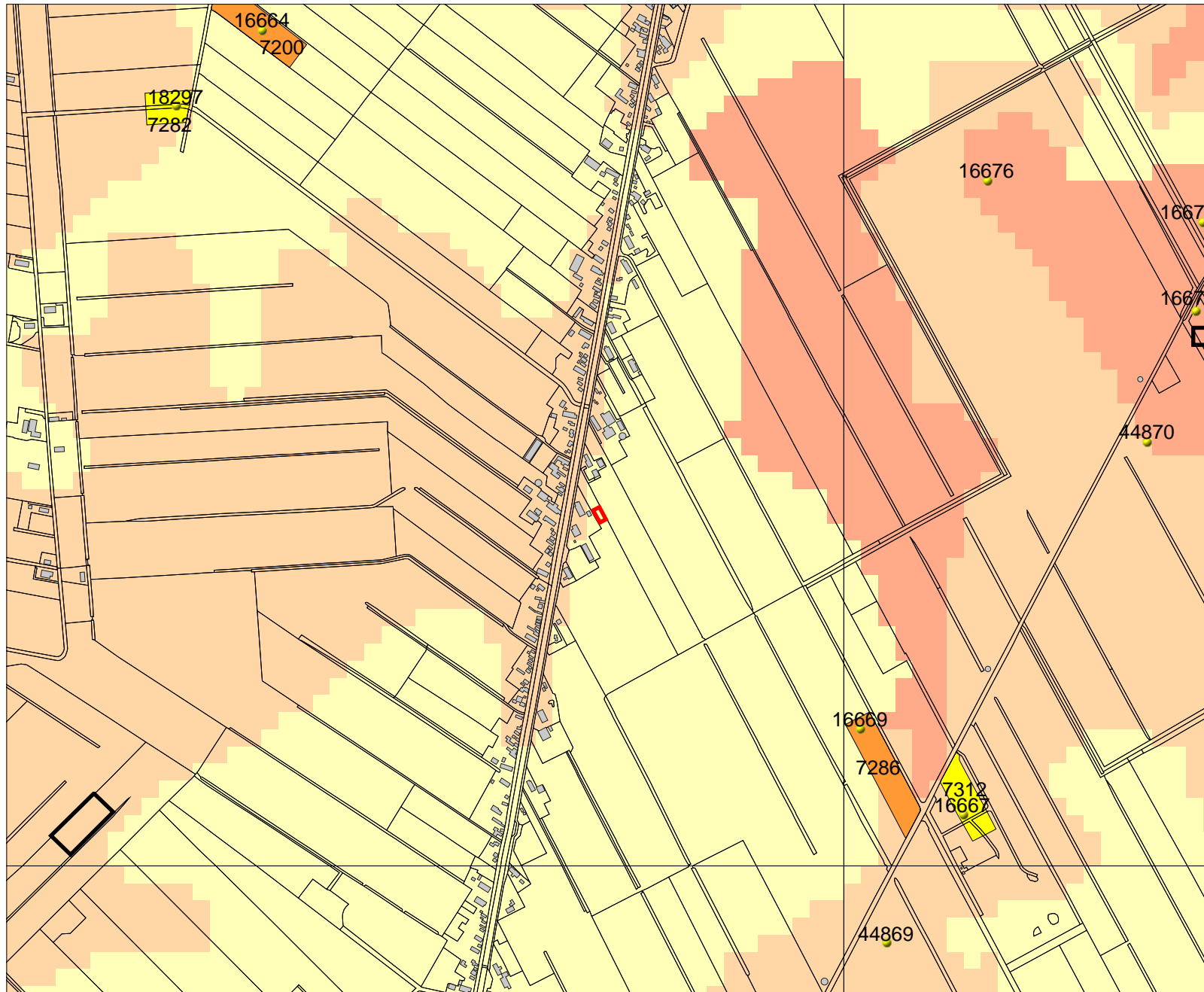
Archeologische periodes

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP	romeinse tijd:	
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
neolithicum:		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
bronstijd:		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden

Appendix Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: Archeologische Kaart

Bekende en verwachte archeologische waarden volgens ARCHIS

261091 / 565017

257554 / 562128

Legenda

- HUIZEN
 - ONDERZOEKSMELDINGEN
 - VONDSTMELDINGEN
 - WAARNEMINGEN
 - TOP10 ((c)TDN)
- MONUMENTEN**
- archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- IKAW**
- zeer lage trefkans
 - lage trefkans
 - middelhoge trefkans
 - hoge trefkans
 - lage trefkans (water)
 - middelhoge trefkans (water)
 - hoge trefkans (water)
 - water
 - niet gekarteerd
- PLANGEBIED

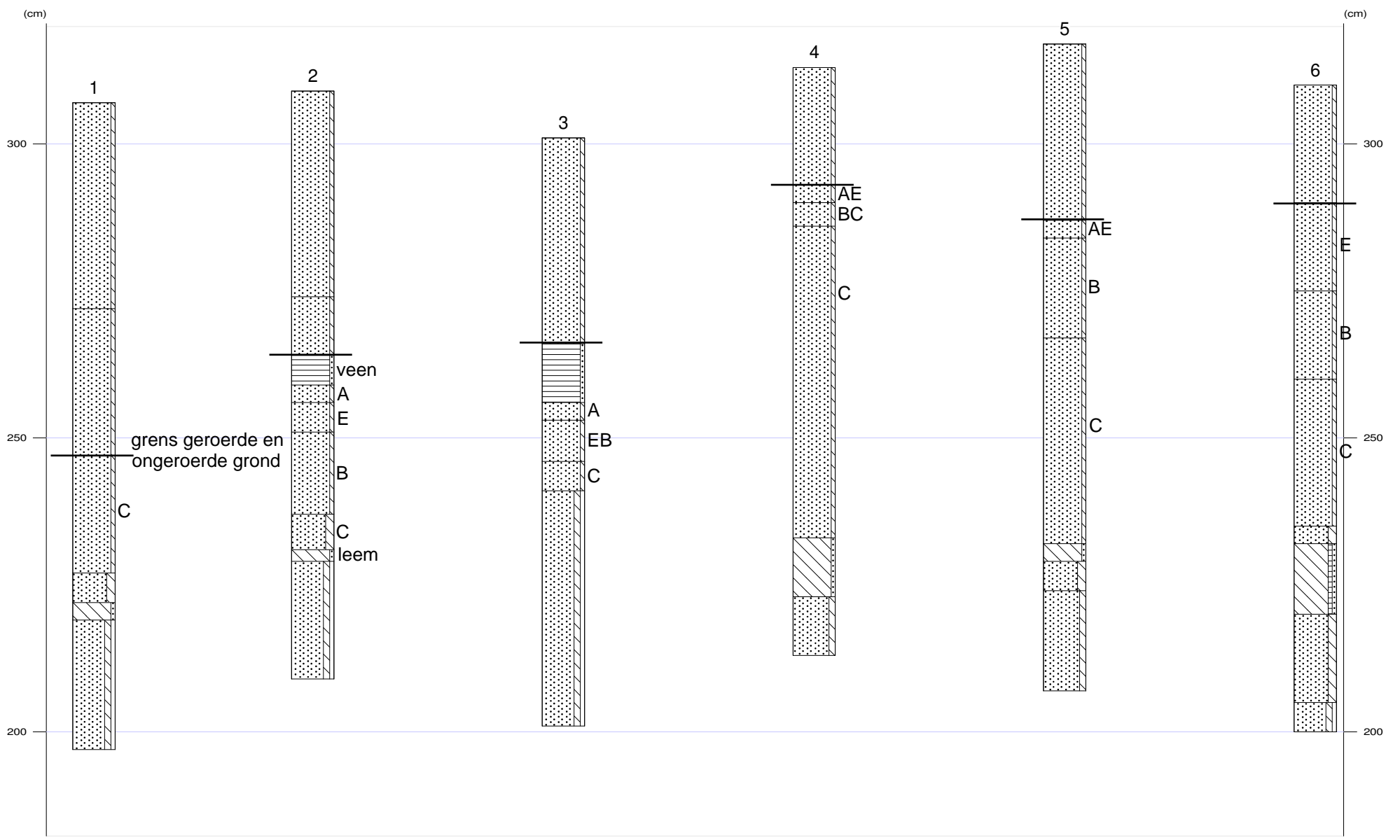

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Appendix Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: Boorstaten

Appendix Nieuwe Pekela, Molenstraat G58: Laagbeschrijvingen

1

X-coördinaat (m) : 259289
Y-coördinaat (m) : 563504
Maaiveld (cm) : 307

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 35	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
35 - 60	zand zwak siltig, mix, Opm.: Veenbrokken
60 - 80	zand zwak siltig, 7,5yr5/3, C-horizont, Opm.: Geen bodem
80 - 85	zand sterk siltig, 10yr4/3, Zand: uiterst fijn, C-horizont
85 - 88	leem zwak zandig, 2,5y4/2
88 - 110	zand matig siltig, zwak grindig, 10yr4/3, Opm.: iets gelaagd, oud dekzand

2

X-coördinaat (m) : 259277
Y-coördinaat (m) : 563520
Maaiveld (cm) : 309

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 35	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
35 - 45	zand zwak siltig, mix, opgebrachte grond, Opm.: Veenbrokken
45 - 50	veen zwak zandig, 10yr2/2, Veen: matig amorf, brokkelig
50 - 53	zand zwak siltig, 10yr3/1, A-horizont
53 - 58	zand zwak siltig, 7,5yr5/2, E-horizont
58 - 72	zand zwak siltig, 7,5yr5/3, B-horizont
72 - 78	zand sterk siltig, 10yr4/3, C-horizont
78 - 80	leem zwak zandig, 2,5y4/2, spoor plantenresten
80 - 100	zand matig siltig, zwak grindig, 10yr4/3, C-horizont, Opm.: iets gelaagd, oud dekzand

3

X-coördinaat (m) : 259267
Y-coördinaat (m) : 563538
Maaiveld (cm) : 301

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 35	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
35 - 45	veen zwak zandig, 10yr3/3, Veen: sterk amorf, brokkelig
45 - 48	zand zwak siltig, 10yr4/1, A-horizont
48 - 55	zand zwak siltig, 10yr4/2, EB-horizont
55 - 60	zand zwak siltig, 10yr5/3, C-horizont, Opm.: Enkele leembrokken
60 - 100	zand matig siltig, zwak grindig, 10yr5/4, Opm.: iets gelaagd, oud dekzand

4

X-coördinaat (m) : 259286
Y-coördinaat (m) : 563547
Maaiveld (cm) : 313

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 20	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 23	zand zwak siltig, 7,5yr5/2, AE-horizont
23 - 27	zand zwak siltig, 7,5yr5/3, BC-horizont
27 - 80	zand zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont
80 - 90	leem zwak zandig, 2,5y4/2
90 - 100	zand matig siltig, 10yr5/6

X-coördinaat (m) : 259295
Y-coördinaat (m) : 563529
Maaiveld (cm) : 317

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 30	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
30 - 33	zand zwak siltig, 7,5yr5/3, AE-horizont
33 - 50	zand zwak siltig, 7,5yr5/3, B-horizont
50 - 85	zand zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont
85 - 88	leem zwak zandig, 2,5y4/2
88 - 93	zand sterk siltig, 10yr5/6, Zand: uiterst fijn
93 - 110	zand matig siltig, 10yr5/6

X-coördinaat (m) : 259304
Y-coördinaat (m) : 563510
Maaiveld (cm) : 310

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 20	zand zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 35	zand zwak siltig, 7,5y6/2, E-horizont
35 - 50	zand zwak siltig, 7,5yr5/4, B-horizont
50 - 75	zand zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont
75 - 78	zand sterk siltig, 10yr5/6, C-horizont
78 - 90	leem zwak zandig, zwak humeus, 2,5y4/2
90 - 105	zand sterk siltig, 2,5y5/3
105 - 110	zand matig siltig, zwak grindig, 10yr5/6, Opm.: Oud dekzand